

עין משפט
גזר מצוה

קיה:

קבר א [עין] מנחם משה' כפ"ד מהל' גניזה הל' יד [רב אלפס כאלן ובצ"מ פ"ג דף פה.]: קבה ב מיי' פ"א מהל' גזילה ואזניה הל' י

ח ופ"ד מהל' גניזה הל' י ועין בהשגות ובמ"מ סמג עשין ע"א טוש"ע ח"מ ס"י שנה סעיף א':

קבו ג ד מיי' פ"ד מהל' גניזה הל' י ועין בהשגות ובמ"מ טוש"ע שם סעיף ג:

קבו ה ד מיי' פ"א מהל' גזילה ואזניה הל' ח

טוש"ע שם סעיף א וס"י שס"פ ט"ז בהג"ה:

קבח ז מיי' פ"ו מהל' גניזה הל' א סמג

עשין ע"א טוש"ע ח"מ ס"י שנה סעיף א':

קבט ח מיי' שם הל' ג טוש"ע שם סעיף ב:

קל ט מיי' שם הל' ד טוש"ע שם ספ"י ה':

קלא י מיי' שם טוש"ע שם ובסעיף ג:

קלב כ מיי' שם טוש"ע שם סעיף ה':

קלג ל מ ג מיי' שם הל' א והל' ב טוש"ע שם סעיף א':

הגזול ומאכיל פרק עשירי בבא קמא

מ"ט דרב חסדא. בשלמא טעמא דכולהו ניחא דעדיף להו לדעת משלל לדעת ועוד מתני' ניחא לתרוצי כוותייהו טפי: **הואיל ואנקטא נגרי צרייטא**. למדה ללאת חוץ ומעמה לריכה שימור יפה וכיון דלא ידעו בעלים לא מזדהרי בה אכל לדעת מנין פוטר שהי הכירו שנגנבה והחזירה ומעכשיו יזכרו בה: **האי מאן דחוייב לחצריה דאגבה אימרא מעדרא דידיה**. כדי לגונבה: **אע"ג דמני אלמא לדעת לריץ דעת: החזירו לעדר**. שיש לו לצעל הצית במדבר יאל ואע"ג דליכא לא לדעת ולא מנין ורב לא סגי ליה בלאו חד מהני: **צרקוטא**. שהטלה ניכר

מ"ט דרב חסדא הואיל^א ואנקטא נגרי ברייתא ומי אמר רבא הכי והאמר רבא האי מאן דחוייב להבכריה דאגבה אימרא מעדרא דידיה ורמא ביה קלא ושדייה ולא ידע אי הדריה אי לא הדריה ומת או נגנב חייב באחריותו מאי לאו אע"ג דמני לא דלא מני ומי אמר רב הכי והאמר רב החזירו לעדר שבמדבר יצא אמר רב חנן בר אבא מודה רב ‏(‏^א‏) ברקועתא לימא כתנאי ‏(‏^ב‏)הגונב טלה מן העדר וסלע מן הכיס למקום שגנב יחזיר דברי רבי ישמעאל ר"ע אומר צריך דעת בעלים סברוה דכולי עלמא אית להו דרבי יצחק דאמר רבי יצחק ‏(‏^א‏)באדם

עשוי למשמש בכיסו בכל שעה מאי לאו בסלע לדעת ובפלוגתא דרב ושמואל ‏(‏^ד‏) (לא) בטלה שלא לדעת ובפלוגתא דרב חסדא ור' יוחנן אמר רב זביד משמיה דרבא יבשומר שגנב מרשות בעלים כ"ע לא פליגי כדרב חסדא והכא בשומר שגנב מרשותו ‏(‏^ה‏) שיחזיר למקום שגנב קמפלגי ר"ע סבר יכלתה לו שמירתו ור' ישמעאל סבר לא כלתה לו שמירתו לימא מנין פוטר תנאי היא דתנאי ‏(‏^ה‏)הגזול את חבירו והבליע לו בחשבון תני חדא יצא ותנאי אידך לא יצא סברוה דכ"ע אית להו ‏(‏^ו‏)דר' יצחק דאמר אדם עשוי למשמש בכיסו בכל שעה ושעה מאי לאו בהא קמפלגי דמ"ד יצא סבר מנין פוטר ומאן דאמר לא יצא סבר מנין אינו פוטר אמרי אי סבירא לן כר' יצחק כ"ע לא פליגי דמנין פוטר אלא בדרבי יצחק קמפלגי מר אית ליה דר' יצחק ומר לית ליה דר' יצחק ואי בעית אימא דכ"ע אית להו דר' יצחק ולא קשיא הא דמני ורמא ליה בכיסיה והא דמני ורמא לידיה ואיבעית אימא אידי ואידי דמני ורמא בכיסיה הא דאית ליה זוזי אחרוני בכיסיה הא דלית ליה זוזי אחרוני בכיסיה: **מתני'** יאין לוקחין מן הרועים צמר וחלב ביהודה וכלי פשתן בגליל ועגלים בשרון וכולן שאמרו להטמין אסור ילוקחין ביצים ותרגולין מכל מקום: **גמ'** ת"ד יאין לוקחין מן הרועים לא עזים ולא גדיים ולא גזין ולא תלושין של צמר אבל לוקחין מהן תפורין מפני שהן שלהן ולוקחין מהן חלב וגבינה במדבר ולא ביישוב ולוקחין מהן ד' וה' צאן ד' וה' גזין אבל לא שתי צאן ולא שתי גזין ר"י אומר בייתות לוקחין מהן מדבריות אין לוקחין מהן כלל שאלו של דבר כל שהרועה מוכר ובעל הבית מרגיש בו לוקחין מהן אין מרגיש בו אין לוקחין מהן אמר מר לוקחין מהן ד' וה' צאן ד' וה' גזין אבל לא שתי צאן וה' גזין ר"י אומר בייתות לוקחין מהן ד' וה' צאן ד' וה' גזין השתא יש לומר ארבעה זבנינן חמשה מיבעיא א"ר חסדא ארבעה דאמרי א"ר חסדא ארבעה מעדר קטן וחמש מעדר גדול הא גופא קשיא אמרת ד' וה' צאן ד' וה' גזין ד' וה' אין אבל שלש לא אימא סיפא אבל לא שתי צאן הא שלש זבנינן לא קשיא הא בברייתא הא בכחישתא: ר"י אומר בייתות לוקחין מהן מדבריות אין לוקחין מהן כו'. איבעיא להו ר"י ארישא קאי ולחומרא או דלמא אסיפא קאי ולקולא ארישא קאי ולחומרא דאמר לוקחין מהן ארבעה וחמשה צאן הני מילי בייתות אבל מדבריות אפילו ארבעה וחמשה לא או דלמא אסיפא קאי ולקולא דאמר אבל לא שתי צאן ולא שתי גזין הני מילי מדבריות אבל בייתות שתיים גמי לוקחין ת"ש דתניא ר"י אומר לוקחין בייתות מהן ואין לוקחין מהן מדבריות ובכל מקום לוקחין מהן ארבעה וחמשה צאן מדאמר

מאחר שמוכרין צפרהסיא לא גנבום. ל"א שרון שם מקום ומקום גידול עגלים הוא ולוקחין עגלים בזול ומגדלין אותן ושלחן הן לשון זה עיקר דתניא במנחות צפרק כל קרבנות (דף פו.) אילים ממזאב וכצנעים מחצרון עגלים משרון: **גב'** ולא פלושין. שנחלש הצמר שעל הרחל מעט מעט: **ספורים**. צגדים תפורים דאי נמי גנבו קננהו צשיניו: **חלב וגבינה צמדבר**. דאין דרך בעלים לילך שם וליתלטם והרועה נטלן: **אכל לא צישוב**. שדרך להציאו לבית בעל הצית: **ארבע וחמש גאן**. שספרונן ניכר צעדר ואין יכול לישמט ולומר ואז טרפה: **צייטום לוקחין מהן**. שהרי בעל הצית יודע מניינם: **מרגש**. מציין: **ארבע מסוך חמש**. אם לא היה לו צעדר אלא חמש גאן ומוכר מהן ארבע מותר ליקח דכולי האי לא גניז מדבר מועט: **צצרייטא**. צריאות. עין בעל הצית תמיד עליהן ומרגיש בשלש: **כחושום**. אין חשוכות לו ואין עינו עליהם לפיכך אין מרגיש כלומר אין יודע כשמוכרם זה: **ארישא קאי**. ארבע וחמש דשרי ת"ק: **אסיפא**. שחי גאן דקאסר ת"ק: מדקאמר

הואיל כשניטוסף על גאנו ואפי' לא מנה: **אים** להו דרבי יצחק. והבעלים יודעין בגניבתו שמונו והיא חסירה ולאחר חזרה מנו והיא שלימה: **מאי לאו צסלע**. פליגי לדעת דכפרישית וידעו הבעלים בגניבתו וקאמר רבי ישמעאל מנין פוטר שאלם עשוי למשמש בכיסו ומנה והיא שלימה פוטר וכשמואל דלמר לדעת מנין פוטר ור"ע כרב דלמר לדעת לריץ דעת: **בטלה פליגי שלא לדעם** ובפולוגא דרב חסדא ור' יוחנן.

דרבי ישמעאל דלמר למקום שגנב יחזיר כרבי יוחנן דלמר שלא לדעת אפילו מנין לא לריץ ור"ע כרב חסדא דלמר שלא לדעת לריץ דעת: **ה"ג א"ר זביד משמיה דרבא צגונב מרשות בעלים דר"ע לא פליגי**. דסצירא להו כרב חסדא כדמפרש טעמא משום דלאנקטא ניגרי צרייטא והכא בשומר שגנב מרשות עלמנו עסקינן וצעי למפטר נפשיה מן הבעלים צטענת גניצה או אצידה וכ"ע כרב חסדא דלמר שלא מדעת לריץ דעת: **ר"ע סבר**. כיון שנעשה גנב כלתה שמירתו דמו לא מהימן להו לצעלים דהא ה"ל גונב שלא לדעת לריץ דעת ולא אמרינן סגיא דדעת שומר והא איהו ידע בחזירתו: **ורבי ישמעאל סבר**. עדיין הוא שומר עליו וסגי בדעת דדידה: **והצליע לו צחצצון**. לאחר זמן לקח הימנו מקח וכשנתן לו דמים הוסיף עליהם מעות הגזילה והצליע בחצצון שהיה צוש לומר הרי גזילתך יאל: **אדם עשוי למשמש**. ולמנות כמה בכיסו וזה מיד מנה אחריו ומלל יומר מדמי המקם והכיר שהחזיר לו גזילתו: **לית ליה דר' יצחק**. וליכא מנין: **הא.**

דקתני לא יאל דמני גזלן ורמא לידיה דגזול הלכך איכא למימר דהשליכו זה למיבתו ולא מנאלן: **והא.** דקתני יאל דמני גזלן ורמא לכיסיה דגזול וכיון דלית לן דר' יצחק מנין פוטר: **אים ליה זוזי אחרני בכיסיה**. ולא ידע כמה: **מתני' אין לוקחין מן הרועים**. דאיכא למימר שמה גנבו מאלנו של בעל הצית המסור להם: **זמר ציהודה ופשאן בגליל**. זו היא מללכת הנשים והן עמלן עושות ומוכרות ולדעת בעליהן הוא: **ועגלים**. הרועים צשרון צרחצה לעין כל

מסורת הש"ס

א [לעיל ט.], ב צ"מ מ.;
ג [שם כא.], ד ס"א ל"ג,
ה שם סד., ו שם כא.;
ז עין כש"ח,

הגהות הב"ח

א(א) גמ' מודה רב צרקוטא. י"צ טולא מרגום אונקלוס רקוע וכן הוא במסכת שנת דף קו;
ב(ב) שם שהחזיר למקום שגנב קמפלגי;

מוסף רש"י

צריך דעת בעלים. ואם לא הויעט חציב צלחיותם. אם מת או נגנב. דמשקליה קס ליה צרשומי והשנה בלא ידיעה לאו השנה היא (ב"ח .,אד).

רבינו הגנאל

הגונב טלה מן העדר וכולי'. ואוקמה רב זביד בשומר שגנב מצדדו שהיה פקדון בידו או טלה מצדדו שהיה מופקד בידו. ו' ישמעאל סבר לא כלתה שמירתו יחזיר הסלע בצדדו והטלה במקומו ואם נאנסו אחרי כן ואבדו פטור, ור' עקיבא סבר כיון שגנב כלתה שמירתו, ועכשיו שהחזירו לכיס לא יצא מרשותו, עדיין ברשותו הוא ואינו נפטר עד שיכנס ברשות בעלים. תוב אמרינן לימא כי האי תנאי, הגזול את חבירו והבליע לו בחשבון, תני חדא יצא, ותניא אידך לא יצא. ואוקמינה כולי עלמא אית להו מניין פוטר ואית להו גמי דר' יצחק דאמ' אדם עשוי למשמש בכיסו בכל שעה, וכגון דשקליננהו להני זוזי ולא מנה אותם ושרגוהו בכיסיה, אי אית ליה זוזי אחרני בכיסיה לא יצא דהוא לא מנה אותם, לית ליה זוזי אחרני בכיסיה כיון דאית להו הא דר' יצחק יצא ונפטר הגזול. וקימא לן כר' יוחנן דהא הני תנאי כואתיה קיימי. מודה רב ברקועתא. פי' מטולאים מקצתם שחורים ומקצתם לבנים. עגלים בשרון. פי' מן והיה העקוב למישר בשביל ירושלים שהיא בגייה כהרים וכשתרד ממנה אל המישור כגון לוד וחברותיה שמן שרון, כמו ההר הכרמל והשרון, ואמר אני בחצלת השרון. וי"א מקום ידוע בארץ ישראל.